

Säästvad lahendused ja innovatsioon

Loodusehituses, energiasäästlikkonnas, loomemajanduses – igal pool, kus saab siduda loovad mõtted, traditsioonilised teadmised, erialase oskusteabe ning moodsa tehnoloogia, võib tunda innovatsiooni hõngu.

Nii on see vähemalt Lõuna-Eestis, kus leidub palju nutikaid tegijaid, kes on osanud ühendada vana ja uue, et panustada jätkusuutlikumate toodete-teenuste ning keskkonnast hoolivate taaskasutuse lahenduste ja novaatorlike teadusrakenduste pakkumisele.

Tartu loomemajanduskeskus, Rápina paberivabrik, Võrtsjärve külastuskeskus, Energia talu, Pühajärve puhkekeskus, Tartu observatoorium, Maaülikooli mahekeskus – seda nimekirja võiks jätkata pikalt. Säästvate ja jätkusuutlike lahenduste alal leiab Lõuna-Eestist hulganisti näiteid, millega tasub lähemat tutvust teha. Avastamist ja õppimist, samuti kogemuste vahetamist jagub igasse kohtumisse!

Innovaatiline kanakuul. Siin siblivad viis kana ilmselt ei teagi, et nende osmiku katusele paigutatud päikesepaneelid (2,8 kW) annavad aastaringi elektrit peremehe 50 m² suurusele kergsavimajale. September 2014, Põlvamaa.

Innovatsioon lõunaeestlaste moodi

Moesõna *innovatsioon* võib tähendada geniaalselt läbimurret tehnoloogias ja novaatorliku idufirma täheleendu, kuid ka vana ja uue põnevat sümbioosi. Just nii vaatavad asjale lõunaeestlased, otsides vastust küsimusele „kuidas anda kohalikele väikeettevõttele uus hingamine“.

Kui ühendada traditsiooniline eluviis, esivanemate tarkus ja tänased tehnoloogiad, sünnivad loovad ning kestlikud lahendused, mis võimaldavad ennast teostada, tulu teenida ja peale kauba veel maailma parandada. Vähemalt nii paistavad kinnitavat nutikad näited Lõuna-Eesti ettevõtlusmaastikult. Kõike seda võib Lõuna-Eestisse uudistama tulla!

Asutus on avatud ka üksikkülastajale kodulehel esitatud aegadel.
Teisi asutusi saab külastada vaid grupiga ja selleks tuleb aeg eelnevalt kokku leppida, kontakteerudes Tartumaa Arenduseltsiga (triin@tas.ee, +372 5302 9203).

1. Eesti taimekasvatuse instituut
teaduskeskus, sordiaretus
J. Aamisepa 1, Jõgeva
www.etki.ee
+372 776 6901
58° 44' 30" N : 26° 21' 56" E

2. Palamuse vallavalitsus energiasäästlik passiivmaja
Kooli 4, Palamuse, Jõgevamaa
palamuse.kovtp.ee/ulldinfo
+372 776 2444
58° 40' 54" N : 26° 34' 36" E

3. Lähte gümnaasiumi meedia õppekuur
kohalik televisioon
Õpetaja 8, Lähte alevik
Tartumaa
lahte.edu.ee
+372 5375 2976
58° 29' 00" N : 26° 41' 0" E

4. Nina põhumajad 📍
säästev ehitus ja energeetika, majutusvõimalus
Nina küla
Alatskivi vald
Tartumaa
www.ninamajad.ee
+372 527 4348
58° 36' 24" N : 27° 11' 00" E

5. Kõrvküla lasteaed Päikeseratas
tuule- ja päikeseenergeetika
Kõrvküla, Lasteaia 4
Tartu vald, Tartumaa
korvela.edu.ee
+372 520 4667
58° 25' 29" N : 26° 45' 37" E

6. EcoPrint säästvad trükitehnoloogiad
Savimäe 13, Vahi küla
Tartumaa
uus.ecoprint.ee
+372 733 1400
58° 24' 47" N : 26° 43' 35" E

7. Õlletehas A. Le Coq tootmisinnovatsioon
Laulupeo pst 15, Tartu
www.alecoq.ee
+372 744 9726
58° 23' 12" N : 26° 42' 1" E
58° 15' 55" N : 26° 27' 59" E

8. Nortall
innovaatilised IT-lahendused
Raatuse 20, Tartu
www.nortal.ee
+372 507 8577
58°22'55.73" N : 26°43'48.04" E

9. Teaduskeskus AHAA 📍
teadusinnovatsioon, õpitoad
Sadama 1, Tartu
www.ahaa.ee
+372 515 6766
58° 22' 36" N : 26° 44' 3" E

10. Tartu ülikooli Eesti geenivaramu
teadusinnovatsioon
Riia 23b, Tartu
www.geenivaramu.ee
+372 502 9970
58° 22' 22" N : 26° 43' 04" E

11. Tartu loomemajanduskeskus 📍
innovaatilised loomeettevõtted, disaini- ja käsitööpood, õpitoad
Kalevi 13, Tartu
www.loovtartu.ee
+372 518 5434
58° 22' 27" N : 26° 43' 44" E

12. Tartu loodusemaja 📍
keskkonnasäästlikud lahendused ja tehnoloogiad, põnevad näitused ja atraktsioonid, õpitoad
Lille 10, Tartu
www.teec.ee
+372 736 6120
58° 22' 28" N : 26° 43' 36" E

13. Grüne Fee
köögivilja tootmine, tehnoloogiline innovatsioon, energia kombineeritud tootmine, bioloogiline tõrje
Valguse tee 1, Lohkva küla
Luunja vald, Tartumaa
www.grynefee.ee
+372 503 4735
58° 22' 02" N : 26° 47' 29" E

14. Eesti maaülikooli mahekeskus
teadus- ja rakendusuuritud mahepõllumajanduses, õpitoad
Õssu küla
Ülenurme vald, Tartumaa
mahekeskus.emu.ee
+372 5304 4003
58° 21' 55" N : 26° 40' 10" E

15. Tartu teaduspark
demokeskus, ettevõtete inkubatsioonikeskus
Riia 181a, Tartu
www.teaduspark.ee
+372 5309 5906
58° 21' 21" N : 26° 40' 47" E

16. Eesti lennuakadeemia piloodi kogemus
lennusimulaatoritest, lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemid
Lennu 40, Reola küla
Ülenurme vald, Tartumaa
www.lennuakadeemia.ee
+372 744 8100
58° 18' 39" N : 26° 41' 36" E

17. Tartu observatoorium
ESTCube-1, satelliidi juhtimiskeskus, kosmosetehnoloogia ja elektroonika laborid, teleskoop, stellaarium, õpitoad
Tõravere, Tartumaa
kylastuskeskus.to.ee
+372 696 2507

18. Järvemuuseum 📍
kohalikul ressurtsil baseeruv energialahendus
Vehendi küla
Rannu vald
Tartumaa
kalala.emu.ee/kalala/
+372 522 9570
58° 12' 42,54" N : 26° 6' 36" E

19. Võrtsjärve külastuskeskus 📍
keskkonnasäästlikud lahendused ja tehnoloogiad, õpitoad
Vaibla küla
Kolga-Jaani vald
Viljandimaa
www.vortsjarv.ee
+372 527 5630
58° 23' 5,7" N : 26° 7' 58,37" E

20. Oiu sadam
päikeseenergia, puukütte kuppelahi
Oiu, Kolga-Jaani vald
Viljandimaa
www.oiusadam.ee
+372 506 6426
58°23' 54,82" N : 25°58' 36,26" E

21. Parafiinkattega uisuväljak 📍
ainulaadne tehnoloogia
Sepa 4, Võhma
Viljandimaa
www.giftline.ee
+372 5196 3375
58° 37' 38" N : 25° 33' 29" E

22. Energia talu
ökospaa, ökoteed ja -salvid
Vihi küla, Suure-Jaani vald
Viljandimaa
www.energiatalu.ee
+372 518 5151
58° 34' 57" N : 25° 22' 41" E

23. Tipu looduskool
keskkonnaharidus, ökoloogiline eluviis
Tipu, Kõpu vald
Viljandimaa
www.tipulooduskool.ee
+372 5353 6961

24. Polli kompetentsikeskus
tervise-, loodus- ja aiandustoodete kompetentsikeskus
Polli, Karksi vald
Viljandimaa
polli.emu.ee/et/plantvalor/

25. Helme Graanul
taastuvate energiaallikate kasutamine pelletikütte granuulite tootmises
Patküla, Valgamaa
www.graanulinvest.ee
+372 523 9134
57° 58' 12" N : 25° 53' 15" E

26. Pühajärve puhkekeskus 📍
päikeseküttele spaa
Pühajärve, Otepää
www.pyhajarve.com
+372 766 5500
58° 2' 50" N : 26° 27' 47" E

27. Lasteaed Kaseke
energiasäästlik passiivmaja
Valga linn, Valgamaa
www.kaseke.valga.ee
+372 764 3648
+372 5885 9756
57° 46' 49,31" N : 26° 3' 31,72" E

28. Valga haigla
päikesepaneelid, energiatõhusus haigla majandamisel
Valga linn, Valgamaa
www.valgahaigla.ee
+372 766 5201
57° 46' 48" N : 26° 3' 14" E

29. Piiriäärne energiaarendus
kohalikul ressurtsil põhinev taastuvenergia, päikeseenergia kasutusnäited eri objektidel
Obinitsa küla
Meremäe vald, Võrumaa
www.pea.ee
+372 5309 3061
57° 48' 37" N : 27° 26' 25" E

30. Piusa koobaste 📍
külastuskeskus
energiasäästlik ja omapärase arhitektuurilise lahendusega hoone, töötad
Piusa küla, Orava vald
Põlvamaa
www.piusa.ee
+372 5304 4120
57° 50' 26" N : 27° 27' 56" E

31. Värksa sanatoorium 📍
ja veekeskus
kohalike ressurtside kasutamine spaas (Värksa mineraalvesi, sanatooriumis kohalik ravimuda)
Väike-Rõnsa küla
Värksa vald, Põlvamaa
www.spavarska.ee
+372 799 3900
57° 59' 8" N : 27° 37' 21" E

32. Rápina paberivabrik
Eesti vanim tootmisettevõte, taaskasutustehnoloogiad
Pargi 23, Rápina, Põlvamaa
www.rappin.ee
+372 504 5096
58° 5' 48" N : 27° 27' 18" E

33. Rápina aianduskool 📍
ja õppekasvuhoone
energiasäästlik õppehoone, kaasaegselt õppekasvuhoone
Eestis
Pargi 32, Rápina
Põlvamaa
www.aianduskool.ee
+372 5336 3600
58° 5' 46" N : 27° 26' 49" E

34. Rápina sadam 📍
nullenergia põhimõtte! sadamapaviljon
Raigla küla
Rápina vald, Põlvamaa
www.rapinasadam.ee
+372 525 1225
58° 7' 34" N : 27° 31' 49" E

35. Jaago käsitöötal
säästev ehitus, materjalide taaskasutus, õpitoad
Kurista, Võnnu vald, Tartumaa
jaagotalu.blogspot.com
+372 529 7919
58° 15' 43" N : 26° 59' 21" E

Ööbikuoru hüdrotookoda-muuseum tutvustab vee jõul töötavaid sajandivanuseid elektritööpinke, töökorda seatud vana elektrigeneraatorit, vesioinast jm põnevaid. August 2014, Võrumaa.

Rahvusvahelise keskkonnamärgise Roheline Vöti nõuetele vastav Pühajärve puhkekodu rajas KIKI toel biokütusel töötava katlamaja koos päikesekütesüsteemiga. Sooja vee tootmiseks paigaldati katlamaja katusele 400 m² päikesekollektoreid koguvõimsusega 0,3 MW. August 2014, Valgamaa.

Vana trükipress. Rápina loomemaja kunstikojas on käe valgeks saanud (vasakult) Põlva Kunstikooli joonistamise ja graafika õpetaja Voldemar Ansi ning luuletav kunstnik-muusik Aapo Ilves. Juuli 2014, Põlvamaa.

Ise tehtud, hästi tehtud. Sanna kultuurimõisas tegutseva Leiutajate Küllakooli laste meisterdatud rändkauplus pälvis Viljandi hansalaadal parima müügikoha tiitli. August 2014, Võrumaa.

Taaskasutus ehituses – vanad rehvid põhumaja vundamendiks Mauri Põliskodude külas. Juuli 2014, Võrumaa.